

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

Враховуючи введення дистанційного навчання у студентів немає можливості проводити курацію хворих у лікарні, тому співробітниками кафедри при проведенні практичних занять розглядають різноматні клінічні випадки ЛОР-захворювань з аналізом клінічної картини, методів лабораторної діагностики, рентгенологічних досліджень - ККТ, МРТ та СКТ ЛОР-органів. Демонструються методики ендоскопічного огляду ЛОР-органів та малоінвазивних хірургічних втручань.

Висновки. На нашу думку повного обсягу отримання знань дистанційне навчання надати не могло, оскільки була відсутня можливість знайомитись з хворими та оволодівати практичними навичками під час проходження очного курсу оториноларингології.

Ці недоліки дистанційного навчання в деякій мірі компенсувалось відео-роліками різних методів дослідження ЛОР-органів та деяких оперативних втручань.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

Завгородня Н.Г., Саржевська Л.Е.

Ключові слова: дистанційне навчання, MS Teams, «перевернутий клас», синхронна і асинхронна взаємодія.

Адаптивний карантин спонукав введення нових освітніх трендів, серед яких найпомітніший – дистанційне навчання. І хоча спочатку до нього ставилися з пересторогою, згодом стало зрозуміло: це найкраще рішення в умовах епідемії. З огляду на епідемічну ситуацію у ЗДМУ впроваджено змішану форму навчання у режимі реального часу, внесено відповідні зміни до графіка освітнього процесу та розкладу занять. Університет забезпечив роботу із програмним пакетом Office 365, зокрема з сервісом для колективної роботи MS Teams.

Колектив кафедри офтальмології в умовах карантинних обмежень активно вивчав та впроваджував нові методи та технології он-лайн навчання. Викладачі вміють самостійно створювати команди, планувати календар, викладати завдання та встановлювати час їх виконання, використовувати тести, відео-матеріали, у загальному чаті надається актуальна інформація з приводу організації навчального процесу. Модератор контролює вчасне планування та надає допомогу з питань, що виникають під час роботи.

Лекції читаються дистанційно із спеціально створених аудиторій на території університету. Практичні заняття проводяться за типом моделі «перевернутого класу». Згідно цієї методики виконання домашнього завдання передбачає самостійне вивчення нової теми: перегляд відео лекції, навчальних матеріалів, проходження тестів та завдань на початкове засвоєння теми. Під час роботи з викладачем розглядається більш складний теоретичний матеріал та питання, що виникли впродовж виконання домашньої роботи. Також під час онлайн-співбесіди приділяється увага практичним та дослідницьким завданням.

Дистанційне навчання на кафедрі реалізується в форматі синхронної і асинхронної взаємодії. Під час синхронного режиму електронного навчання всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі у режимі реального часу (чат, вебінари, аудіо- та відеоконференції тощо). Асинхронне навчання - метод навчання, в процесі якого контакт між викладачем і студентом здійснюється із затримкою у часі. Асинхронний режим охоплює різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки. За допомогою такого режиму навчання здобувачі освіти працюють у власному темпі та у зручний для себе час. Викладач зазначає терміни виконання завдань, що надіслані для зворотного зв'язку та надає орієнтовний розклад занять для слухачів курсу, щоб вони мали уявлення про терміни виконання. Асинхронне дистанційне навчання потребують ті студенти, яким необхідно більше часу на засвоєння та опрацювання тієї чи іншої теми.

Для організації індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій, що базуються на Інтернет-ресурсах відповідно до графіку навчального процесу, створено комплекс електронних навчально-методичних матеріалів. Вони знаходяться у відкритому доступі на навчальному порталі (MS Teams, інформаційна сторінка кафедри).

Таким чином, впроваджуючи в навчальний процес сучасні методи навчання, можна значно підвищити його якість, зробити більш гнучким, стимулювати студентів до подальшого самостійного навчання протягом життя.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ І СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Тертишний С. І.

Ключові слова: дистанційне навчання, організація навчального процесу.

Вступ. Розвиток пандемії значно вплинуло на особливості здобуття вищої медичної освіти, яка є базовою соціальною нормою, а також важливим інструментом соціально-економічного розвитку нашої країни.

Основна частина. В період пандемії викладачі кафедри змушені були в короткий термін організувати навчальний процес за допомогою дистанційних технологій навчання на основі різних способів доставки електронного контенту і доступних інструментів комунікації для студентів і викладачів. Однак простий процес передачі інформації за допомогою інтернет-технологій недостатній для ефективності навчання в онлайн-режимі - це перш за все когнітивний і соціальний процес, який вимагає особливих компетенцій викладачів, студентів, а також ефективних і зручних технологічних рішень і особливої організації освітнього процесу.

Під час пандемії співробітниками кафедри патологічної анатомії і судової медицини було адаптовано матеріали навчальних програм з усіх спеціальностей і дисциплін до дистанційної форми навчання на платформах Microsoft Teams та Microsoft Forms. Було створено алгоритм проведення онлайн-занять із використанням електронних методичних матеріалів кафедри, що були розроблені в попередній час: практикуми, методичні рекомендації, посібники, тестові збірники, перелік зовнішніх допоміжних електронних ресурсів для самостійної підготовки студентів. Викладачі з переходом в дистанційний режим стали розміщувати в своїх особистих кабінетах необхідні для освоєння навчальних дисциплін матеріали, читати студентам лекції і вести практичні заняття, що транслюються в інтернеті, використовували синхронні технології для більшого залучення студентів і підвищення інтерактивності. Також використовувався асинхронний або заочний режим організації освітньої діяльності при якому студенти вивчали матеріал в зручний для них час, відповідно до встановлених викладачем термінів. Виконані студентами роботи збиралися на перевірку за допомогою електронної пошти викладачів.

За час пандемії в онлайн-режимі з використанням платформи Microsoft Teams співробітниками кафедри було проведено понад 2500 практичних занять і 220 лекцій для студентів 2-3 курсів спеціальностей «медицина», «педіатрія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Стоматологія», «Фізична терапія, ерготерапія». Також проведено 15 консультативних лекцій та практичних занять із підготовки до складання ЄДКІ для студентів 3 курсу медичного і стоматологічного профілю.

В умовах карантину поліпшенню підготовки студентів на кафедрі патологічної анатомії і судової медицини в значній мірі сприяла активізація самостійної роботи, яка була спрямована на поглиблення і закріплення навчального матеріалу. Самостійна робота проводилась під контролем викладачів і завідувача кафедрою. Супровід самостійної роботи студентів включав наступні напрямки: створення умов для організації самостійної роботи, узгодження індивідуальних планів, здійснення консультативної підтримки